(Nro. 42.)

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 22. 23. Lutego 1820.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Gallicyyski Rząd kraiowy ogłosił następuiące

Okolniki

I.

Dodatkowe dopełnienie §. 23. uniwersału stemplowego z dnia 5. Października 1802.

W skutku dekretu wysokiey Kamery nadworney z dnia 8. Grudnia 1819 do liczby 51090 zapadłego, i z odwołaniem się na 23. §. uniwersału stemplowego z dnia 5. Października 1802, ogłasza się następuiący przepis do zachowania.

Przy wydawaniu Dokumentów w owych przedmiotach, które w następności §. 20. uniwersału stęplowego wymagaią użycia stemplu podług osobistey własności wydaiącego, stanowi się

a) dla Officyiałów kapitulnych ósma klassa stemplu czterych Zł. Ryńskich;
b) dla Kanoników, Kapitularyiuszów i prowincyynych przełożonych zakonów duchownych (Prowincyiałów) piąta klassa czterydziestu pięciu kraycarów, i
c) dla mieyscowych Przełożonych Klasztorów albo zgromadzeń duchownych (Gwardyianów, Przeorów) czwarta klassa trzydziestu kraycarów.

We Lwowie dnia 17. Stycznia 1820.

(Następnią podpisy).

II.

Względem wymierzenia kary, za niefassyionowane robienie piwa i miodu nastąpić maiącey, tam, gdzie takowe co do cyfry wyrachowanem bydź nie może.

Celem uchylenia wszelkich wątpliwości, któreby z mylnego wykładania 15go i 16go punktów Okolnika z d. 6. Września 1805 w przedmiocie podatku czopowego wyniknąć mogły, obiaśnia się też ustawa w skutku dekretu kamery nadworney pod dniem 28. Listopada r. z. do liczby 50,600. zapadłego, w ten sposób: że gdy w teyże w ogólności na okólnik z dnia 15. Lutego 1805 odwołano się, więc i punkt 3ci dopiero wspomnionego Okólnika w ten czas zastosowanym bydź powinien, kiedy ilość wyrobionego piwa i miodu dociecziną bydź nie może, w którym to razie przestępca karą, przez Rząd kraiowy według okoliczności wymierzyć się maiącą, obłożonym zostanie.

We Lwowie dnia 4. Stycznia 1820.

(Następnią podpisy.)

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki Północney.

Gazety Amerykańskie donoszą, iż do miasta St. John (w Nowym Brunświku) przybył Officer z brygu Angielskiego Dotterel, szukaiąc Kapitana Wilkins, który z rozkazu Sir Hudsona Lowe aresztowany na wyspie S. Heleny, miał bydź przewieziony do Anglii, zbiegł w Spithead i miał się udadź do Nowego Brunświku. Niewiadomo pewnie, coby tenże Wilkins zawinił, sądzą tylko, że iest Amerykaninem, i że chciał uprowadzić Bonapartego z wyspy S. Heleny.

Hiszpaniia.

Gazeta Francyi zawiera wyiątki z gazety Kadyxeńskiey z d. 8. 9. i 10. Stycznia. Don Alonzo Rodriguez Valdes Gubernator miasta wydał trzy odezwy do mieszkańców. Pierwsza z dnia 5. Stycznia wyraża: „Choroba wewnętrzna nierównie niebezpieczniey sza od choroby ciała, którey dopierośmy co doświadczali i ieszcze od niey zupełnie nie iesteśmy wolni, zasmuca nasze serce; wiarołomnych rokoszan związek wkradł się do miasta San Fernando (*Isla de Leon*) i innych w zamiarze, zniweczenia owey wyprawy, przygotowaney w przykrych okolicznościach, przynoszącey zaszczyt Hiszpanii, którąby wszystkie obłąkane dzieci była zniszczyła: upomina daley mieszczan do trwania w wierności, niesłuchania złych rad, donoszenia podeyrzanych i zaniechania licznych zgromadzeń na miey-

scach publicznych." W drugiey odezwie z d. 7. Stycznia wzywa walecznych mieszkańców Kadyxeńskich do umiarkowania, posłuszeństwa i spokoyności: „Spoczywaycie na łonie rodzin waszych polegaiąc na innych co za was czuwaią; wszystko iest w gotowości, nieprzyiaciele porządku nie uskutecznią swoich zamiarów; Rząd, który z tego powodu łączy w sobie Władze woyskowe i cywilne nie zaniedba nic dla dopełnienia swey powinności ku Królowi i ku wam. Znoście wszystkie nieprzyiemności mogące wyniknąc z uległością, dla usprawiedliwienia sławy należney walecznemu miastu Kadyxowi, która będąc w innych czasach przedmurzem wolności Państwa dzisiay stała się przedmurzem wierności." — W trzeciey przypomina mieszkańcom to dobre mniemanie, które wynurzył względem ich sposobu myślenia, „z zadowolnieniem widziałem, mówi ón: iż Kaxdyx wolny iest od wszelkiey zarazy wiarołomstwa, chociaż mała liczba źle uprzedzonych ludzi usiłuie zdradzić to dobre mniemanie, na które wszyscy zasługnią mieszkańcy. Cożby powiedziano gdyby ta mała liczba przyprawiła miasto o utratę dobrey sławy? Daleką niechay będzie taka myśl odemnie! Nie mam podeyrzenia o Kadyxie; gdyby iednak znaydował się nieszczęściem pomiędzy mieszkańcami taki, który zapominaiąc swoich powinności, przez ułotne pisma, afisze lub innym iakowym sposobem, zaburzałby pokoy i bezpieczeństwo mieyscowe, sądzony bedzie po woyskowemu i podług praw ukarany zostanie." — Dziennym rozkazem z d. 10go nakaznie Gubernator dawać codziennie żołnierzom po 2 reale (12 kraycarów) i oprócz tego w dodatku po porcyi wódki, oraz zaleca surowo wszystkim Officerom nawet pensyionowanym, ażeby się za pierwszem hasłem udawali do koszar S. Roch'a, gdzie iest główna kwatera.

Stosownie do listu odebranego z Bajonny pod d. 25. Stycznia (umieszczonego w Dzienniku rospraw z d. 2. Lutego) opanować mieli powstańcy okręt Carraca stoiący z amunicyią w południowey stronie od Puerto Real i Królawski okręt San Julian w zatoce a przez to zdobyli artyleryią, słychać, iż mieli wyruszyć przeciwko Sewilii, tą samą drogą ciągnie Jenerał Freyre przeciwko powstańcom, którzy Tarifę i Algesiras mieli iuż zaiąć.

Gazety Paryskie zawieraią następuiącą odezwę, którą miał wydadź Jenerał Freyre pod d. 14. Stycznia w Sewilliї do woyska będącego pod iego rozkazami: „Żołnierze! Nayiaśnieyszey Król Pan nasz, wybrał was do rozproszenia burzycieli, którzy zapomniawszy na odebrane dobrodzieystwa, słuchaią tylko głosu własnych korzyści; korzyści, które ich prowadzą do zguby, staneli oni na brzegach Oceanu, spieszmy, ażeby zapał ich zwodzący ochłodzić w bałwanach morza! Rozum, sprawiedliwość i Religyia oyców naszych są naszemi przewodnikami. Broniemy praw Xiążęcia, ktorego imie było hasłem dla zgromadzonych Hispanów do wygnania orłów, co się były w nasze wdarły krainy. Zwyciężyliśmy, pokruszywszy kaydany Króla i w roku 1814 wynieśli go wszyscy Hiszpanie na Tron, iuż pierwey w sercach dla niego zgotowany. Wspieraymy ten nie wzruszony Tron, którego nikt dotknąć się niemoże, żeby wszystkich nie rozdzierał serca; rozum bowiem potępia każdego, któryby się wszystkich sprzeciwiał woli; Sprawiedliwość go karze, Naywyższy, z którego woli rządzą Króle, wyciska znamie potępienia na tych, którzy w dumie swoiey narzucaią się sędziami Królów. Żołnierze! Nadeszła chwila ich zniszczenia. Idźmy przeciwko nim, spełniymy wiernie wyrok sprawiedliwości i łaski wielbionego i ukochanego od całego Narodu Króla! — W Sewillii d. 14. Stycznia 1820. — (podpisano) Manuel Freyre."

Gazety Angielskie do d. 26. Stycznia nie zawieraią względem Hispanii, iak tylko wyiątki z gazet Paryzkich. Oprócz tego dowiaduiemy się z Londynu, iż wszycy zbiegli Hiszpanie znayduiący się w tem miescie, osobliwie ci, którzy pracowali około Konstytucyi Hiszpańskiey, dowiedziawszy się o powstaniu w Andaluzyi wsiedli na okręty i powrócili do Hiszpanii.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Wszystkie Gazety Paryzkie z d. 2. b. m. potwierdzaią wiadomość odebraną przez telegraf o smierći Króla Wielkiey Brytanii i Irlandyi, która iednak zdaię się, iż nie na d. 29. lecz na d. 30. Stycznia nastąpiła, Monarcha przed śmiercią drzymał 50 do 60 godzin, obudziwszy się, wyraża pewna gazeta Paryzka, był sobie zapełnie przytomny dopytywał się usilnie co czyni Bonaparte, opowiadanie wypadków, które ostatniego zaprowadziły na wyspie S. Heleny, zrobiły mocne wrażenie na umyśle Nayiaśnieyszego Starca, który w kilka godzin po wieczerzy zasnął na wieki. —

Teraźnieyszy Król Jerzy IV. stosownie do Konstytucyi musi tegoczesny Parlament naydaley w 6 miesięcy po smierći swego Poprzednika rozwiązać, z tego powodu nastąpią w całem Królestwie w ciągu tego roku nowe wybory. —

Z Londynu d. 1. Lutego. — Dnia onegdayszego były pierwszy raz pokoie u Króla MCi poczem zwołaną została tayna rada; Jego Królewska Mość potwierdził Członków teyże, którzy złożyli przysięgę. Król podpisał sam przysięgę prawną względem bezpieczeństwa Kościoła Irlandzkiego.

Dnia wczorayszego o 12. godzinie wystrzał z dział w St. James Park ogłosił wstąpienie na Tron Króla. Xiążęta, Urzędnicy Stanu, Członkowie tayney rady i wielka liczba znakomitych osób zgromadziła się przed Carlston-House, gdzie Jego Królewska Mość przez Herolda Państwa Królem został ogłoszony. — Orszak ten wsiadł potem na konie i udał się w różne okolice miasta, gdzie przy zwyczaynych uroczystościach ogłoszono odezwę. Wszyscy urzędnicy potwierdzeni zostali przez Króla i następnie złożyli przysięgę. Izba wyższa złożyła przysięgę wczorayszego a niższa wczorayszego i dzisieyszego dnia.

Odezwa brzmi wedle starodawnego stylu: „Gdy Bogu Wszechmogącemu podabało się powołać do Królestwa łaski błogosławioney pamięci Monarchę naszego Króla Jerzego III., przez którą śmierć Korona Królewska połączonych Królestw wielkiey Brytanii i Irlandyi wyłącznie i prawnie spada na wielkiego Xięcia Jerzego, Xiążęcia Walii, zatem my tak duchowni iako i swieccy Lordowie Królestwa, z wezwaniem tayney rady s. p. niegdy Króla, i wielkiey liczby znakomitych Panów i Lorda Majora, starszych mężów i obywateli miasta Londynu iednogłosnie tak sercem iako i usty czyniemy wiadomo i ogłaszamy, iż wysoki i wielki Xiąże Jerzy, Xiąże Walii po śmierci naszego s.p. Monarchy iest naszem iedynym prawym i prawnem, Panem udzielnym, Jerzym IV. Królem, z Łaski Bożey połączonych Królestw Wielkiey Brytanii i Irlandyi i Obrońcą wiary, któremu ślubuiemy wierność niezłomne posłuszeństwo wuniżeniu z nayrzetelnieyszą przychylnością, zanosząc modły do Boga, z którego woli Królowie i Królowe panuią, aby tego Xiążęcia Jerzego IV. pobłogosławił długiem pasmem lat szczęśliwego Panowania. Dan w Pałacu Carlton House d. 30. Stycznia 1820; Boże zachoway nam Krola! Odezwę tę podpisali przytomni Xiążęta krwi, Xiąże York, Klarencyi, Sussex i Glocester; tudzież Xiąże Leopold Koburgski, Członkowie rady tayney, Lord Major Brydges i Starszy Gminny miasta Londynu. Jego Królewska Mość miał do tayney rady mowę następuiącą: „Dopełniaiąc moiey bolesney powinności zwołałem Was dla ogłoszenia śmierci Króla, moiego ukochanego oyca; nie mogę przy tym smutnem zdarzeniu wyrazić Wam dostatecznie moiego uczucia, lecz pocieszam się przekonaniem, iż te ciężkie cierpienia, którym tyle lat podlegał Król nie zatarły w sercu poddanych wrażenia cnót i pewien iestem, iż iego przykład żyć będzie, nazawsze we wdzięczney pamięci iego Narodu. Wezwany podczas choroby Jego Królewskiey Mości wypełnić obowiązki powołania w mieyscu Jego, pierwsze życzenia moiego serca były, ażeby mi wolno znowu było złożyć powierzoną Władzę w Jego ręce. Podobało się Wszechmocnemu, postanowić przeciwnie, nie zapoznawałem korzyści, które pochodziły z zarządu tego Królewstwa w Imieniu drogiego moiego oyca. Wsparcie, które od Parlamentu i kraiu w naycięższych otrzymałem okolicznościach, zapewniaią mnie iedynie o tem zaufaniu, którego w teraźnieyszey potrzebuię chwili. Spodziewam się, iż wszystkie Stany moiego Ludu maią iuż rękoymiią w przeszłości, usilnem moiem staraniem będzie i w przyszłości wspierać ich pomyślność, szczęście, iako też Religyią, prawa i wolność Królestwa utrzymywać w bezpieczeństwie.“

W Irlandyi trwaią ciągle publiczne zaburzenia, w Hrabstwach Tyrone, Kerry, Castlereagh i Down popełniano rozboie i zaboystwa, w Hrabstwach Tipperrazy i Kilkenny ma bydź mnóstwo związkowych, w Parsonstown (w Hrabstwie Kings County) zebrał Zgromadzenie Hrabia Ross, które uchwaliło srodki do utrzymania porządku. — Xięża Katolicy staraią się o utrzymanie porządku i skłaniaią do tego parafianów listami pasterskiemi tak dalece, iż Rząd uięty dotychczasową wiernością katolików Irlandzkich okazaną dla siebie, zdaie się chcieć nadadź im na przyszłość rowne prawa z Ewanielistami; atoli każdy falszywy krok Katolików zawiódłby ich w dalszych nadzieiach.

Francyia.

Pod d. 26. Stycznia wydał Król rozporządzenie treści następuiącey: „Od d. 1. Kwietnia b. r. począwszy, Jenerałowie Porucznicy, i Marszałkowie Polni, którzy tworzą zarody Sztabu Jeneralnego woyska iako i ci, którzy nie są w służbie czynney należą ogólnie do tychże żarodów. Od tegoż dnia pobierać będą Jenerałowie nie będący w służbie czynney a mianowicie Jenerałowie Porucznicy po 12,000, Marszałkowie Polni zaś po 8,000 franków. Do poki niezmnieyszy się liczba Jenerów oznaczona co do do Jenerałow Poruczników

w ilości 130, a co do Marszałków Polnych do 260, żadne posunięcie na te dwa stopnie mieysca mieć nie może.“

Na dniu drugim Lutego było publiczne posiedzenie Izby Deputowanych: P. Lacroix Frainville, zdał sprawę względem proiektu do prawa (przełożonego iuż na posiedzeniu z d. 4. Stycznia) na korzyść nabywców i posiadaczy dóbr narodowych; tudzież na korzyść właścicieli i posiadaczy takich dóbr korony, które ich poprzednikom oddane były w zastaw lub zamianę (*Engagistes et Echangistes*); poczem zdawca wniósł imieniem kommissyi rozpoznaniem tegoż proiektu do prawa trudniącey się, ażeby pryięty był pierwszy oddział (z nieiakiemi odmianami) drugi zaś (względem Engagistes et Echangistes) aby był odrzucony. —

D. 7. miały bydź w tey mierze rozprawy. Daley na temże posiedzeniu zdali sprawę względem różnych petycyi Jenerał Foy i Xiąże Broglie, między petycyiami była iedna od wielu kapitalistów Paryzkich względem zaciągnioney pożyczki w Paryżu przez Króla Saskiego w roku 1811, takową uchwalono przesłać do Ministerstwa spraw zewnętrznych. — W taynym wydziale P. Manuel zrobił przełożenie aby prosić Króla o proiekt do prawa względem nowego urządzenia Sędziów. — (Jury) — P. de la Fayette uczynił podobnież wniosek względem nowego urządzenia gwardyi Narodowey. Obydwa proiekta miały bydź rozstrząsane w osmiu dniach.

Niemcy.

Gazeta powszechna donosi z Hamburga pod d. 28. Stycznia, iż w porcie (Kuxhaven) zaszły w tych dniach zaburzenia, lecz przez stanowcze postępowanie Senatora Abendrotha mieszkaiącego w zamku Ritzebuttel a pełniącego urzędowanie pod tytułem Sędziego, wczesnie przytłumione zostały. Powodem do tego był następuiący wypadek: na iednym z okrętów Angielskich stoiących w porcie wszczął się ogień, który wnet ugaszono, atoli Sędzia chcąc takowym przypadkom zapobiedz na przyszłość, któreby nayniesczęśliwsze za sobą skutki pociągnąć mogły zwłaszcza, iż teraz więcey iak 120 okrętów stoi wporcie oczekuiących dopóki Elba nie zruci lodów; nakazał zatem codzienne przezieranie ognisk na wszystkich okrętach, a na wpędzenie ztąd wynikaiących kosztów żądał od każdego okrętu 4 marki. Kapitanowie Angielscy sprzeciwili się takowey opłacie, i pobudzili lud okrętowy do powszechnego powstania tak dalece, że Sędzia zmuszony był wezwać siły zbroyney a nawet nabite działa zatoczyć kazał. Krok takowy iako i pośrednictwo tuteyszego Konsula jeneralnego P. Mellish zniewoliło Kapitanów Angielskich do zapłacenia żądaney opłaty, iednak przeciwko uprawnionemu iey poborowi założyli protestacyię.“

Prussy.

Z Berlina dnia 10. Lutego. — Dzisiayszego dnia rano o kwadransie na pierwszą zakonczyła życie Królewicowska Mość Xiężniczka Anna Elżbieta Ludwika urodzona Xiężniczka Pruska, wdowa po Jego Królewicowskiey Mości Xiążęciu Pruskim Ferdynandzię.

Z Berlina dnia 12. Lutego. — Jego Królewska Mość, stosownie do życzeniu Jenerała piechoty Hrabiego Gneisenau Gubernatora tuteyszey Stolicy raczył go od zatrudnień Gubernatorskich uwolnić, poruczaiąc takowe Dowodcy Jener. Porucznikowi Brauchitsch; iednak z tym zastrzeżeniem, iż Hrabia Gneisenau we względzie innych stosunków pozostanie aktualnym Jenerałem piechoty i Członkiem rady Stanu, używać będzie oraz tytułu Gubernatora Stolicy i teraźnieyszego mieszkania.

Rossyia.

Z Rygy d. 22. Stycznia. — Stosownie do nowych urządzeń włościańskich potwierdzonych przez Cesarza, uwolniła na zawsze Szlachta Inflantska i Oeselska włościan swoich od dziedzicznego poddaństwa i zrzekła się wszystkich praw gruntuiących się na prawie własności do osoby, zastrzegaiąc dla siebie własność i użytek z ziemi; podobnież obdarzeni zostali wolnością osobistą włościanie w dobrach koronnych i należących do miast.

Ponieważ zaś cała massa poddanych nie może bydź na raz uwolnioną, żeby przezto nie sprawiła zamieszania w gospodarstwie dóbr, oznaczono więc 4 lata, w których następnie uwolnienie to ma bydź uskutecznione. Z dniem S. Jerzego 1823 zaczyna się uwolnienie i w dzień S. Jerzego d. 1826 przywidzione będzie do skutku. Każde iednak dziecie dziedziczno poddanego włościanina rodzi się iuż wolne, właściciele gruntów i włościanie mogą iuż teraz pomiędzy sobą względem danin i posług prawne i ważne czynić układy.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.